

Crisi

Text > XAVIER CORTADELLAS

Il·lustració > MONTSE MAYOL

Una papallona és un cuc amb ales: deu ser per això que de tant en tant també es pot veure un cuc mirant cel amunt. «Per què no jo? Per què no jo?». És l'enveja el que mou el món i, com és ben sabut, les papallones tenen força més èxit que no els cucs. Però deixem estar papallones, cucs i enveges. En literatura, a Olot, em sembla que l'èxit més important d'aquests últims anys ha estat el Festival Mot. En convocatòria de lectors, en editorials i en llibres, l'èxit, a Besalú, es diu Liberisliber; a Medinyà, Fira de Contes; a la Bisbal (tot i que és molt recent), Indilletres. Alerta, que tot plegat és efímer. I alerta també perquè sense èxit no hi ha futur, tal com és ben sabut. Tenir èxit ajuda a viure, però ajuda sobretot a poder continuar una activitat, una il·lusió o el que sigui. Potser és per això que ens costa tant d'admetre el nostre fracàs. I, sobretot, encara ens costa més d'admetre que l'èxit se l'ha endut algú altre. Si avui, doncs, els parlo d'Olot és per aquest motiu: perquè els organitzadors dels

Premis Ciutat d'Olot han tingut la valentia de reconèixer que estan en crisi. Faré un joc de paraules fàcil: a Olot, el Mot ha mort els Premis Ciutat d'Olot. Esmenem-ho: no els ha mort, però sí que els ha deixat en evidència perquè, tal com molts ja sospitàvem fa temps, els llibres que premiaven es venien poc, a Olot mateix aquests premis tenien poc ressò o eren, com a molt, flor d'un dia. Molts sospitem també que això mateix deu passar amb molts altres premis. Que cadascú hi posi els noms que vulgui. Jo no els escriuré perquè els que els organitzen no ho diuen. Encara no ho diuen.

Per descomptat, tampoc no em crec tots els motius que ha donat l'equip organitzador dels Premis Ciutat d'Olot per justificar que hagin decidit deixar de convocar-los aquest any 2018 i fer un debat públic per veure com els reorienten. Quan vostès llegeixin aquestes ratlles, ja sabran què han conclòs. Quan jo les escric, el debat tot just s'anuncia. No em crec, en tot cas, que un dels motius d'aquesta crisi hagi estat que en

els darrers anys els diferents jurats declarassin deserts molts dels premis. N'hi ha prou de mirar la llista de guardonats per veure que no era així. Si no m'equivoco, hi ha hagut un sol desert en deu anys. Entre tots els premis Ciutat d'Olot! Però això ho fa encara més inquietant: si els llibres que es publicaven després que fossin premiats no es venien o es venien poc i no interessaven, per què s'han continuat convocant aquests premis i, sobretot, per què s'han continuat editant els autors premiats? I això mateix es podria dir de molts dels centenars i centenars de premis literaris que hi ha a Catalunya. Ja sé que ara algú em diria que la qualitat d'una obra no té res a veure amb les vendes. Jo li contestaria dient que tampoc no és que hi tingui a veure tan poc. A cada exemple que em digués, li posaria un contraexemple. I encara hi afegiria que, sovint, els premis que es donen tenen més a veure amb les amistats i amb els interessos que amb la qualitat, i que en

el que ara en diuen la societat civil, en general, els capricis cadascú se'ls paga. Com a mínim, doncs, a Olot, els organitzadors dels premis que duen el nom d'aquesta ciutat hi han volgut fer una sacsejada. No ho van voler fer els del Premi Crexells. I així els ha anat. Potser els donaran el Nobel.

